

1. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Paluknio aerodromas priklauso Vilniaus aeroklubui.
- 1.2. Vilniaus aeroklubas administruoja aerodromą, yra atsakingas už jo priežiūrą ir tinkamumo naudojimui palaikymą.
- 1.3. Aerodromu gali naudotis ir kitos įstatymų nustatyta tvarka įregistruotos aviacijos organizacijos ar fiziniai asmenys, vadovaudamiesi šia instrukcija, žinodami Lietuvos Respublikos teisės aktus ir sudarę su Vilniaus aeroklubu aerodromo naudotojo sutartį.
- 1.4. Skrydžiai gali būti vykdomi tik dienos metu iki saulėlydžio pagal vizualiųjų skrydžių taisykles (VST). Naktiniams skrydžiams išskrendantys orlaiviai gali skristi iki nakties pagal vizualiųjų skrydžių taisykles. Aviacijos valdybos (AV) orlaiviai gali skraidyti ir nakties metu į/iš aviacijos valdybai priklausančių aerodromą.
- 1.5. Už orlaivio skrydžio saugą atsakingas orlaivio vadas (toliau – OV).
- 1.6. Už skrydžių organizavimą Paluknio aerodromo eismo zonoje atsakingi skrydžius vykdančių organizacijų vadovų paskirti atsakingi asmenys, remiantis Paluknio aerodromo eismo zonos naudotojų sąveikos ir atsakomybės instrukcija.
- 1.7. Informacija apie Paluknio aerodromą ir ATZ yra pateikta VĮ „Oro navigacija“ informaciniame rinkinyje vizualiems skrydžiams (AIP VFR), Vilniaus aeroklubo internetiniame puslapyje www.sklandymas.lt ir šioje Paluknio aerodromo skrydžių instrukcijoje.

2. SKYRIUS AERODROMO DUOMENYS

- 2.1. Aerodromas yra 2.5 km atstumu į pietus nuo Paluknio gyvenvietės.
- 2.2. Aerodromo adresas: Paluknio aerodromas
Sklandytuvų g. 1, Paluknys, LT-21168, Trakų rajonas.
- 2.3. Aerodromą administruojančios įmonės kontaktai:
Vilniaus aeroklubas
el. paštas: aeroklubas@sklandymas.lt
www.sklandymas.lt
- 2.4. Aerodromo kontrolės taško (AKT) geografinės koordinatės (WGS-84 sistema):
 - 2.4.1. 54°28'59" šiaurės platumos;
 - 2.4.2. 024°59'32" rytų ilgumos.
- 2.5. AKT aukštis virš vidutinio jūros lygio $H_{aer} = +466$ pėdos (+ 142 m).
- 2.6. Magnetinis nuokrypis +8°(2019).
- 2.7. Kilimo ir tūpimo takų magnetiniai kursai (MK), matmenys ir charakteristikos:
 - 2.7.1. KTT18/36: MK 178°-358°; ilgis x plotis (metrais): 650 x 70; gruntas;
 - 2.7.2. KTT04/22: MK 036°-216°, ilgis x plotis (metrais): 600 x 100; gruntas.
- 2.8. Lėktuvai išvelkantys sklandytuvus ir sklandytuvai kyla bei tūpia bet kurioje aerodromo lauko dalyje.
- 2.9. Maksimali leistina aerodrome naudojamo orlaivio masė - 5700 kg.
- 2.10. Naudojami gruntiniai KTT paženklininti specialiais skydais.
- 2.11. Lėktuvų ir sklandytuvų gruntinė stovėjimo aikštelė yra pietinėje skraidymų lauko dalyje. Lėktuvų dirbtinės dangos stovėjimo aikštelė yra rytiniame aerodromo krašte.
- 2.12. Aerodromo elementų išdėstymas nurodytas aerodromo schemoje (1 priedas).

3 SKYRIUS BENDROSIOS AVIACIJOS ORLAIVIŲ IR AERODROMŲ AVIACIJOS SAUGUMO REIKALAVIMAI (AIC A013/2020)

3.1. Orlaivių savininkai ar naudotojai parkavimo aikštelėje stovinčio orlaivio išorines duris laiko užrakintas arba užplombuotas, išskyrus tuos atvejus, kai jie laikomi užrakinamame angare.

3.2. Prie vietų (angarų, lauko aikštelių), kuriuose yra laikomi orlaiviai įrengti informaciniai ženklai, įspėjantys asmenis apie atsakomybę už neteisėtą patekimą į orlaivį ar orlaivio naudojimą.

3.3. Aerodromo teritorijoje esantys orlaiviai yra tikrinami, ar nėra požymių, kad į orlaivius buvo mėginta nesankcionuotai patekti, bei ar jie laikomi užrakinti /užplombuoti (tais atvejais, kai orlaiviai laikomi angare, ar angaras laikomas užrakintas); patikrinimo rezultatai fiksuojami patikrinimo žurnaluose.

3.4. Esant tam tikroms aplinkybėms, pavyzdžiui, vykstant renginiams netoliese ar aerodromo teritorijoje, sustiprinama aerodromo priežiūra.

3.5. Bendradarbiaujama su vietos teisėsaugos institucijomis, gaunant informaciją apie įtartinus veiksmus, kurie gali kelti grėsmę; remiantis gauta informacija vykdomas neformalus saugumo vertinimas.

4 SKYRIUS AERODROMO ORO ERDVĖ

4.1. Paluknio aerodromo oro eismo zona (toliau - ATZ) yra Vilniaus skrydžių informacijos regione, Vilniaus skrydžių informacijos paslaugų (FIS) sektoriuje.

4.2. Į Paluknio ATZ patenka Aviacijos valdybos sraigtasparnių aerodromas (AV) ir „Paluknys airpark“ (žiūrėti 1 ir 1a priedus) naudojamas kaip lauko aikštelė.

4.3. ATZ ribos:

4.3.1. vertikalios ribos nustatytos nuo žemės paviršiaus iki 1700 pėdų (518 m) pagal QNH slėgį (1234 pėdos (376 m) pagal QFE slėgį) (2 priedas);

4.3.2. horizontalios ribos: 54° 28' 25" N 025° 04' 32" E – apskritimas 3 jūrmylių (5,6 km) spindulio ratas nuo AKT (54° 28' 59" N 024° 59' 32" E) – 54° 30' 56" N 025° 03' 22" E – 54° 28' 59" N 025° 01' 59" E -54° 28' 25" N 025° 04' 32" E.

4.4. Paluknio ATZ atitinka Privalomosios radijo ryšio oro erdvės (toliau - RMZ) reikalavimams (Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012, SERA. 6005, p.1a).

4.5. Pilotavimo zonos nurodytos 3 priede.

4.6. Aerodromo kliūtys (kryptis, atstumas ir aukštis AKT atžvilgiu) nurodytos aerodromo apsaugos zonos kliūčių schemeje (4 priedas).

4.7. Įėjimo/išėjimo taškai ir laukimo zonos orlaiviams į/iš aerodromo eismo zonos nurodyti 3 priede.

Įėjimo/išėjimo taškai ir laukimo zonos	Koordinatės	Nuotolis ir kryptis nuo VNO VOR	Orientyrai
Šiaurinis	54°32'16"N 024°55'39"E	D14,1 NM; R238°	Anglininkų gyvenvietė
Vakarinis	54°28'43"N 024°50'27"E	D18,4 NM; R232°	Žeronių gyvenvietė
Pietinis	54°25'22"N 024°58'15"E	D17,1 NM; R215°	Macelių gyvenvietė

5 SKYRIUS SKRYDŽIŲ VYKDYMAS

5.1. Visi skrydžiai Paluknio ATZ turi būti vykdomi pagal RMZ reikalavimus: prieš įskridimą į RMZ pilotas privalo nustatyti Paluknio ATZ radijo ryšio dažnį, pranešti orlaivio šaukinį, įėjimo tašką, aukštį, skrydžio tikslą ir kitą skrydžių saugos svarbią informaciją (Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012, SERA. 6005, p.2a).

5.2. Leidžiama įskristi į Paluknio ATZ tik turint veikiančią radijo stotį abipusio radijo ryšio palaikymui.

5.3. Aerodrome ir ATZ skraido:

sklandytuvai, kurie į orą keliami autoišvilktuvu ir lėktuvais;

bendrosios aviacijos lėktuvai;

sraigtašparniai.

5.4. Skrydžiai Paluknio ATZ vykdomi pagal QFE slėgį. Atskrendantys orlaiviai nusistato aukštimačių pagal QFE prieš įskridami į ATZ.

5.5. Skrydžio aukštis ATZ - ne aukščiau kaip 1234 pėdos (376 m) pagal QFE slėgį.

5.6. Skrydžiams ratu naudojami dešinysis arba kairysis skrydžių ratai, priklausomai nuo vėjo krypties, skraidymų intensyvumo ir pobūdžio. Skraidant sklandytuvais ir lėktuvais, skraidymo ratai organizuojami sekančiai:

5.6.1. naudojant KTT 18 ir KTT 22 – sklandytuvams kairysis, lėktuvams dešinysis ratai;

5.6.2. naudojant KTT 36 ir KTT 04 – sklandytuvams dešinysis, lėktuvams kairysis ratai.

5.7. Lėktuvų skrydžiai ratu vykdomi 800 pėdų (244 m) aukštyje pagal QFE. Atskirais atvejais, skraidančių ratu orlaivių sutarimu, aukštis gali būti pakeistas. Minimalus saugus aerodromo skrydžių rato aukštis ne žemiau 500 pėdų (152 m) pagal QFE.

5.8. Sklandytuvai, vykdamys skrydžius ratu, tūpia į aerodromo lauke ženklais pažymėtus vartus. Kiti sklandytuvai kyla ir tūpia į laisvą vietą, orlaivio vado sprendimu.

5.9. Sklandytuvai turi pirmenybę artėjant tūpti ir tūpimui prieš orlaivius turinčius variklius.

5.10. Motorinių orlaivių atskridimas ir išskridimas iš ATZ vykdomi per įėjimo/išėjimo taškus nurodytus 4.7 punkte, praeinant šiuos taškus iš dešinės pusės – taškus paliekant kairėje; atskrendantys – 1200 pėdų aukštyje, išskrendantys – 800 pėdų aukštyje pagal QFE slėgį.

5.11. Orlaiviai, priskridę ATZ, persiveda slėgį iš QNH į QFE, žemėja iki rato aukščio, netrukdydami kitiems orlaiviams įeina į artimiausią skrydžių rato posūkį arba grįžtinę ir atlieka artėjimo tūpti procedūrą pagal OL skrydžių vykdymo vadovą.

5.12. Sprendimą pakartotiniam artėjimui tūpti priima orlaivio vadas (toliau OV).

5.13. Kai aerodrome nėra galimybės saugiai tūpti, įgula turi skristi į atsarginį aerodromą arba aikštelę, pasirinktą iš oro (6 priedas).

5.14. Siekdamas užtikrinti skrydžių saugą Paluknio ATZ, motorinio OV, privalo teikti informaciją skrydžių koordinatoriui ir kitoms įguloms bei imtis šių saugumo priemonių:

5.14.1. prieš užvesdamas variklį, įsitikinti kad tai yra saugu ir netrukdys kitiems orlaiviams, objektams ar žmonėms esantiems netoliese;

5.14.2. prieš riedėjimą – nurodyti savo orlaivio pradinę vietą aerodrome ir riedėjimo tikslą;

5.14.3. prieš KTT užėmimą – įsitikinti, kad tūptinėje nėra artėjančių orlaivių, nurodyti KTT ir skrydžio ar užėmimo tikslą;

5.14.4. prieš kilimą - išlaikyti saugų intervalą tarp priekyje skrendančio orlaivio ir pranešti savo KTT ;

5.14.5. išskrendant iš skrydžių rato – nurodyti vietą iš kurios paliekamas ratas ir išskridimo tikslą (į zoną, maršrutą per išėjimo tašką ir pan.);

5.14.6. užėmus pilotavimo zoną, pranešti zonos numerį ir darbo pradžią. Baigus darbą zonoje – pranešti darbo pabaigą ir nurodyti planuojamo įskridimo į skrydžių ratą vietą;

5.14.7. Įsijungiant į skrydžių ratą – nurodyti skrydžių rato vietą ir toliau tęsti skrydžio ratu procedūras;

5.14.8. skrydžių rato, trečiame posūkyje pranešti apie ketinimus (tūpimas, tūpimas „konvejeriu“, žemas praėjimas);

5.14.9 tūptinėje papildomai pranešti KTT ir savo ketinimus. Pasikeitus tūpimo planui, nedelsiant informuoti, nurodant pasikeitimus (tūpimą „konvejeriu“, nutraukti tūpimo procedūrą ar kt.);

5.14.10. po tūpimo atlaisvinti taką ir informuoti apie KTT atlaisvinimą;

5.14.11. išskrendant iš ATZ, pranešti išėjimo tašką ir keičiamą radijo dažnį;

5.14.12. prieš įskrendant į ATZ – pranešti įėjimo tašką, aukštį pagal QFE ir įskridimo tikslą; jei įskrendama su tikslu kirsti ATZ – nurodoma per kokius taškus ir kokiam aukštyje bus praskrendamas ATZ;

5.14.13. kiekviename etape – apie sprendimą keisti savo prieš tai skelbtus planus, pranešti.

5.15. Lėktuvų ir sraigtasparnių skrydžiai pilotavimo zonose vykdomi šiais atvejais:

5.15.1. kai orlaivis yra apskraidomas po techninės priežiūros darbų;

5.15.2. kai atliekamas pilotavimo technikos patikrinimas arba mokomieji skrydžiai.

5.16. užimti pilotavimo zoną galima tik jei ji yra laisva – zonoje vienu metu gali būti tik vienas orlaivis, nebent iš anksto buvo suderinta kitaip.

5.17. OV, norėdamas atskristi į aerodromą, privalo:

5.17.1. susipažinti su VĮ „Oro navigacija“ publikuojama oro navigacijos informacija: NOTAM, SUP, AIC;

5.17.2. susipažinti su aerodromo skrydžių instrukcija ir laikytis joje aprašytų procedūrų;

5.17.3. prieš įskrendant į ATZ, užmegzti ryšį Paluknio aerodromo radijo dažniu su skrydžių koordinatoriumi arba kitais orlaiviais, esančiais aerodromo ATZ, bei gauti iš jų informaciją apie vykdomų skrydžių pobūdį;

5.17.4. jei skrydžių koordinatorius nedirba, atskrendančio orlaivio vadas privalo pats vizualiai įvertinti situaciją ATZ ir tūpimo aerodrome sąlygas, klausytis radijo ryšio Paluknio aerodromo dažniu ir teikti informaciją apie save pagal 5.14 punkto reikalavimus;

5.17.5. kilus neaiškumui, kad įėjimas į aerodromo skrydžių ratą gali būti nesaugus, užimti laukimo zoną virš vieno iš įėjimo/išėjimo taškų (4.7 punktą) ir, išsiaiškinus situaciją, tęsti artėjimą tūpti.

5.18. OV, norėdamas išskristi ar skraidyti aerodrome, privalo pats vizualiai įvertinti arba gauti informaciją iš SK ar kitų orlaivių esančių ore apie:

5.18.1. aerodromo tinkamumą skrydžiams, apribojimus, aktualią informaciją;

5.18.2. naudojamus KTT ir skrydžių ratų kryptis, vėjo kryptį bei stiprumą;

5.18.3. kitus orlaivius vykdančius skrydžius aerodromo ATZ ir prieigose;

5.18.4. transporto priemones, personalą arba orlaivius, esančius manevravimo lauke;

5.18.5. ornitologinę situaciją aerodrome;

5.18.6. horizontalų matomumą, arba pats nustatyti pagal matomų objektų orientyrus, kurių nuotolis iki stebėjimo taško žinomas ir nustatytas (7 priedas);

5.18.7. įvertinti kitas faktines meteorologines sąlygas, įtakojančias skrydžių saugą.

5.19. Sraigtasparnių mokomieji skrydžiai kybojimo režime vykdomi sraigtasparnių manevravimo zonoje (1 priedas) aukštyje – iki 15 m, tik tuo atveju, jei KTT 04/22 nėra kitų dirbančių orlaivių.

5.20. Sraigtasparnių mokomieji skrydžiai su tūpimais vykdomi į apribotą aikštelę į šiaurės vakarus nuo Paluknio aerodromo: D 3 NM (5,6 km), MK 315°, aikštelės koordinatės 54°31'22"N 024°56'25"E.

5.21. Sklandytuvai, atskrisdami tūpti į aerodromą, praneša savo šaukinį ir:

5.21.1. grįžtantys iš maršruto – 10 km atstumą iki aerodromo ir atskridimo kursą; 3 km atstumu, suplanuotą tūpimo manevrą ir tūpimo kursą;

5.21.2. grįžtantys iš specialiosios sklandymo zonos (SGZ Paluknys) – įėjimo ratą ir įėjimo vietą; ketvirtą posūkį ir suplanuotą tūpimo vietą;

5.21.3. skraidantys ratu – ketvirtą posūkį ir suplanuotą tūpimo vietą.

6 SKYRIUS SKRYDŽIŲ ORGANIZAVIMAS IR APRŪPINIMAS

6.1. Skraidyti Paluknio aerodrome leidžiama tik tais orlaiviais, kurių savininkai yra sudarę aerodromo naudotojo sutartį su Vilniaus aeroklubu ir susipažinę su šia instrukcija.

6.2. Skrydžių organizavimas Paluknio ATZ vykdomas vadovaujantis Paluknio aerodromo eismo zonos naudotojų sąveikos ir atsakomybės nuostatomis.

6.3. Skrydžių koordinatorius skiriamas pagal CAA direktoriaus įsakymu nustatytus reikalavimus.

6.4. Mokymo organizacijos, vykdančios mokomuosius skrydžius Paluknio aerodrome, savo darbą organizuoja pagal savo mokymo organizacijos dokumentus.

7 SKYRIUS ORO ERDVĖ IR ORO EISMO PASLAUGOS

7.1. Aerodrome informacijos ir oro eismo paslaugos neteikiamos.

7.2. Orlaivių įgulos, skraidančios Paluknio ATZ, privalo teikti informaciją apie save pagal 5.14 punkto reikalavimus.

7.3. Paluknio aerodromo šaukinys yra „PALUKNYS RADIO“, naudojamo radijo ryšio dažnis: 119.105 MHz.

7.4. Visi radijo ryšio pokalbiai yra įrašomi į skaitmeninę laikmeną ir saugomi 30 parų, o įvykus aviacijos įvykiui, saugomi iki tyrimo pabaigos.

7.5. Skrydžiai Vilniaus skrydžių informacijos regione, Vilniaus sektoriuje nuo žemės lygio iki 95 skrydžių lygio turi būti vykdomi pagal G klasės oro erdvės klasifikacijos nustatytas sąlygas ir reikalavimus (Lietuvos Respublikos Oro navigacijos informacinis rinkinys/AIP ENR 1.4 skyrius). Vilniaus skrydžių informacijos punkto šaukinys yra „VILNIAUS INFORMACIJA“, radijo ryšio dažnis 123.850 MHz.

7.6. Skrydžiai Vilniaus aerodromo skrydžių valdymo rajone turi būti vykdomi pagal C klasės oro erdvės klasifikacijos nustatytas sąlygas ir reikalavimus (Lietuvos Respublikos Oro navigacijos informacinis rinkinys/AIP ENR 1.4 skyrius). Vilniaus prieigos skrydžių valdymo vadavietės šaukinys yra „VILNIUS PRIEIGA“, radijo ryšio kanalas 120.705.

7.7. Jeigu skrydis planuojamas Vilniaus aerodromo skrydžių valdymo rajone arba kitoje valdomojoje oro erdvėje, orlaivio vadas turi pateikti skrydžio planą į Vilniaus Oro navigacijos informacijos žiniavietę pagal nustatytus reikalavimus.

7.8. Nustatytos formos rezervuojamos erdvės paraiškos turi būti teikiamos VĮ „Oro navigacija“ Oro eismo vadybos skyriui faksu +370 706 94 579 arba el. paštu amc@ans.lt ne vėliau kaip prieš 8 darbo dienas iki rezervuojamosios oro erdvės nustatymo. Oro eismo vadybos skyrius turi ne vėliau kaip prieš 4 dienas informuoti paraiškos teikėją apie sprendimą rezervuoti oro erdvę.

7.9. Norint vykdyti skrydžius Paluknio specialioje sklandymo zonoje (SGZ Paluknys), būtina rezervuoti zoną VĮ „Oro navigacija“ Oro eismo vadybos skyriuje pagal sutarties su VĮ „Oro navigacija“ reikalavimus.

7.10. Uždarius aerodromą, pranešti apie tai Vilniaus Oro navigacijos informacijos žiniavietei – telefonu, faksu arba radijo ryšiu „VILNIUS INFORMACIJA“ dažniu 123.855 MHz.

8 SKYRIUS VEIKSMAI YPATINGOMIS SITUACIJOMIS

8.1. Orlaivio įgula turi pranešti radijo ryšiu, kai:

8.1.1. pablogėja meteorologinės ar susidarė kitos pavojingos skrydžiams sąlygos (valdymo, variklio, važiuoklės ar kiti orlaivio sistemų sutrikimai);

8.1.2. keičia skrydžio kryptį, aukštį, pasitraukia iš pavojingos vietos ar prarado orientaciją.

8.2. Kai dirba skrydžių koordinatorius, jis turi:

8.2.1. perspėti orlaivių įgulas apie pavojingus meteorologinius reiškinius aerodrome ir jo prieigose;

8.2.2. pastebėjęs orlaivio gedimo arba įgulos nepasirengimo tūpti/kilti požymius, nedelsiant pranešti apie tai orlaivio įgulai;

8.2.3. kai tūpimas Paluknio aerodrome neįmanomas, rekomenduoti įguloms skristi į atsarginius aerodromus arba tūpti į lauko aikšteles;

8.2.4. įvykus avarijai arba incidentui į įvykio vietą siųsti gelbėtojus pagal gelbėjimo darbų planą.

8.3. Susidarius avarinei situacijai ir esant būtinybei, skrydžių koordinatorius arba atsakingas asmuo turi:

8.3.1. informuoti vietos priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą 112, Aeronautikos gelbėjimo koordinacinį centrą tel.: +370 706 94 587, mob. +370 610 46 024 bei savo jėgomis organizuoti gelbėjimo darbus;

8.3.2. išsiaiškinti su OV, pažeidusiu šią instrukciją, visas aplinkybes ir apie įvykį pranešti aerodromo savininkui arba naudotojui, ir skrydžius organizavusios organizacijos vadovui.

9 SKYRIUS ORO NAVIGACIJOS INFORMACIJOS TEIKIMAS

9.1. Oro navigacijos informacijos paslaugas teikia VĮ „Oro navigacija“ Vilniaus Oro navigacijos informacijos žiniavietė, kontaktai:

Tel.: +370 706 94 694

Faks: +370 706 94 621

El. paštas briefing@ans.lt

